

Balkanska istraživačka mreža (BIRN) izražava svoju uznemirenost i ozbiljnu zabrinutost u vezi sa izjavom Komesara EU za evropsku politiku susedstva i pregovore o proširenju Johanesa Hana, koji je rekao da su mu potrebni dokazi o ugroženosti slobode medija u Srbiji.

Na konferenciji za štampu koja je održana u ponedjeljak u Briselu, komesar Han je izjavio da on ne može da reaguje na tvrdnje o kršenju slobode štampe u Srbiji bez konkretnih dokaza.

"Već sam više puta čuo da se govori o ovome [o zabrinutosti vezano za slobodu medija] i uvek pitam za dokaze... Spreman sam da prihvatim takve primedbe, ali su mi potrebni ...određeni dokazi, a ne samo glasine ", rekao je Han novinarima.

Nedavna hajka na našu mrežu jasan je dokaz onoga što se dešava u Srbiji. Srpski premijer Aleksandar Vučić je pokrenuo talas napada u kojima smo nazvani "lažovima", "plaćenicima" i "izdajnicima". Deo materijala detaljno je prikazan na sledećoj adresi: <http://birn.eu.com/en/page/birn-under-fire>.

Smatramo prikladnim da podsetimo gospodina Hana da su se, zajedno sa napadima na nas, dogodili i napadi na samu Evropsku komisiju koja je finansirala projekat istraživačkog novinarstva koji je BIRN objavio. Komisija je optužena da je platila BIRN-u da napadne srpsku vladu.

U prvoj nedelji žestoke kampanje objavljeno je 170 izveštaja o nama. Samo četiri medija u Srbiji dalo je BIRN-u prostora da odgovori. Nijedan od mejnstrim media nije izvestio o tekstu o korupciji koji je BIRN objavi, a koji je izazvao napade. O premijerovim optužbama na naš račun se naširoko izveštavalo.

Demonstracija moći gospodina Vučića šalje zastrašujuću poruku da slična sudbina čeka i sve druge kritički nastrojene glasove. Usledile su kampanje protiv srpskog ombudsmana i Fonda za humanitarno pravo.

I drugi mediji bili su izloženi značajnim pritiscima, a novinari govore o direktnim pritiscima i auto-cenzuri, što je i Udruženje novinara Srbije dokumentovalo u decembru 2014.

Prema novom Indeksu slobode medija u svetu, Srbija se nalazi na 67. mestu, tj. beleži pad sa 54. mesta na kome je bila pre godinu dana.

Ovakva pozicija u skladu je sa Izveštajem Evropske komisije o napretku za 2014. u kome se ukazuje na "zabrinutost zbog pogoršavanja uslova za puno ostvarivanje slobode izražavanja u Srbiji". I zaista, izjava komesara Hana u izvesnoj je zbunjujućoj i oštroj suprotnosti sa izveštajem koji je upozorio na "rastući trend auto-cenzure koji, u kombinaciji sa neumesnim uticajima na uređivačku politiku i serijom slučajeva napada na web sajtove, šteti slobodi medija i negativno utiče na razvoj profesionalnog i istraživačkog novinarstva."

U Srbiji i ostatku regiona postoji široko rasprostranjeno verovanje da su za Evropsku uniju demokratija i sloboda izražavanja manje važna pitanja od održavanja stabilnosti. Mi verujemo da je ovo velika greška i da bez njih stabilnost nije moguća.

BIRN i njegovi partneri duboko su zabrinuti da će se situacija vrlo verovatno dalje pogoršati, te očekujemo od Evropske komisije da na jasan način izrazi zabrinutost u vezi sa ovim pitanjima, ne ostavljajući prostora za bilo kakve sumnje oko toga šta se zaista događa u Srbiji.”